

Seminar Nr. 7

Serii de puteri și serii Taylor

Probleme rezolvate

1. a) Să se dezvolte în serie Taylor după puterile lui x , funcția $f(x) = (1+x)^\alpha$, $x > -1$, $\alpha \in \mathbb{R}$.

b) Folosind seria obținută la i) (numită și seria binomială) să se dezvolte în serie de puteri ale lui x următoarele funcții, precizând și domeniul de convergență:

$$\begin{aligned} \text{i)} f(x) &= \frac{1}{1+x}, \text{ ii)} f(x) = \frac{1}{1-x}, \text{ iii)} f(x) = \sqrt{1+x}, \\ \text{iv)} f(x) &= \frac{1}{\sqrt{1+x}}, \text{ v)} f(x) = \frac{1}{1+2x}, \text{ vi)} f(x) = \frac{3x-1}{3x^2-2x-1}. \end{aligned}$$

Folosind rezultatele obținute să se determine suma seriilor numerice:

$$\sum_{n=2}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!}, \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!}, \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!}.$$

Soluție. a) Calculăm derivatele de ordinul n pentru funcția $f(x) = (1+x)^\alpha$ și avem

$$f'(x) = \alpha(1+x)^{\alpha-1}, f''(x) = \alpha(\alpha-1)(1+x)^{\alpha-2}, \dots, f^n(x) = \alpha(\alpha-1)\dots(\alpha-n+1)(1+x)^{\alpha-n}$$

Conform formulei lui Taylor avem

$$(1+x)^\alpha = 1 + \frac{\alpha}{1!}x + \frac{\alpha(\alpha-1)}{2!}x^2 + \dots + \frac{\alpha(\alpha-1)\dots(\alpha-n+1)}{n!}x^n + R_n(x),$$

deci

$$(1+x)^\alpha = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\alpha(\alpha-1)(\alpha-2)\dots(\alpha-n+1)}{n!} x^n, \quad |x| < 1.$$

b) i) În seria binomială

$$(1+x)^\alpha = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\alpha(\alpha-1)(\alpha-2)\dots(\alpha-n+1)}{n!} x^n, \quad |x| < 1,$$

considerăm $\alpha = -1$. Se obține

$$\frac{1}{1+x} = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)(-2)(-3)\dots(-n)}{n!} x^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n, \quad |x| < 1.$$

ii) Prin înlocuirea lui x cu $-x$ în seria obținută la i) (lucru posibil, datorită simetriei intervalului de convergență) avem:

$$\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n, \quad |x| < 1.$$

iii) Pentru $\alpha = \frac{1}{2}$ în seria binomială, rezultă

$$\begin{aligned} \sqrt{1+x} &= 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - 1\right) \left(\frac{1}{2} - 2\right) \dots \left(\frac{1}{2} - n + 1\right)}{n!} x^n \\ &= 1 + \frac{x}{2} + \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{1 \cdot 3 \cdot \dots \cdot (2n-3)}{2^n \cdot n!} x^n \\ &= 1 + \frac{x}{2} + \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!} x^n, \quad |x| < 1. \end{aligned}$$

Raza de convergență este 1, deoarece

$$R = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(2n+2)!!}{(-1)^n (2n-1)!!} \cdot \frac{(2n-3)!! (-1)^{n-1}}{(2n)!!} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+2}{2n-1} = 1.$$

Dacă $x = -1$ în membrul drept obținem seria numerică

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!}$$

care conform criteriului lui Raabe-Duhamel este convergentă.

Pentru $x = 1$, se obține în membrul drept seria numerică

$$\sum_{n=2}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!}$$

care este de asemenea o serie convergentă conform criteriului lui Leibniz.

Prin urmare, mulțimea de convergență este $A_c = [-1, 1]$.

Pentru $x = -1$ rezultă

$$\frac{-1}{2} = \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!} (-1)^n,$$

sau echivalent

$$\frac{1}{2} = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!}.$$

De asemenea, pentru $x = 1$ avem

$$\frac{3}{2} - \sqrt{2} = \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n-3)!!}{(2n)!!}.$$

iv) În seria binomială luând $\alpha = -\frac{1}{2}$, avem

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sqrt{1+x}} &= 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-\frac{1}{2} \left(-\frac{1}{2} - 1\right) \left(-\frac{1}{2} - 2\right) \dots \left(-\frac{1}{2} - n + 1\right)}{n!} x^n \\ &= 1 + \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{1 \cdot 3 \cdot \dots \cdot (2n-1)}{2^n \cdot n!} x^n \\ &= 1 + \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} x^n, \quad |x| < 1. \end{aligned}$$

Raza de convergență este 1, deoarece

$$R = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+2}{2n+1} = 1.$$

Pentru $x = 1$, seria

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!}$$

este convergentă conform criteriului lui Leibniz, iar pentru $x = -1$ seria numerică obținută

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!}$$

este divergentă conform criteriului lui Raabe-Duhamel. În acest caz, mulțimea de convergență este $(-1, 1]$.

În cazul în care $x = 1$ avem

$$\frac{\sqrt{2}}{2} = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!},$$

sau echivalent

$$1 - \frac{\sqrt{2}}{2} = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!}.$$

v) Înlocuind x cu $2x$ în seria obținută la i), rezultă

$$\frac{1}{1+2x} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n 2^n x^n,$$

iar raza de convergență este $R = \frac{1}{2}$. În acest caz mulțimea de convergență este $\left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$.

vi) Descompunând în fracții simple obținem

$$f(x) = \frac{3x-1}{3x^2-2x-1} = \frac{A}{3x+1} + \frac{B}{x-1}.$$

Prin identificarea coeficienților rezultă sistemul $\begin{cases} A + 3B = 3 \\ -A + B = -1 \end{cases}$, care admite soluția $A = \frac{3}{2}$, $B = \frac{1}{2}$. Rezultă

$$\begin{aligned} \frac{3x-1}{3x^2-2x-1} &= \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{3x+1} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{1-x} \\ &= \frac{3}{2} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n 3^n x^n - \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} [(-1)^n 3^{n+1} - 1] x^n, \end{aligned}$$

care are raza de convergență $R = \frac{1}{3}$, iar mulțimea de convergență $\left(-\frac{1}{3}, \frac{1}{3}\right)$.

2. Să se determine dezvoltările în serie Taylor în vecinătatea originii ale următoarelor funcții elementare:

i) $f(x) = e^x$, ($x \in \mathbb{R}$); **ii)** $f(x) = \cos x$, ($x \in \mathbb{R}$); **iii)** $f(x) = \sin x$, ($x \in \mathbb{R}$).

Soluție. i) Avem

$$\begin{aligned} f'(x) &= e^x, & f'(0) &= 1; \\ f''(x) &= e^x, & f''(0) &= 1; \\ &\vdots \\ f^{(n)}(x) &= e^x, & f^{(n)}(0) &= 1. \end{aligned}$$

Deoarece $|f^{(n)}(x)| = |e^x| \leq e^M$, pe orice interval $[-M, M]$, rezultă conform teoremei de dezvoltare în serie Taylor

$$e^x = 1 + x + \frac{1}{2!}x^2 + \dots + \frac{1}{n!}x^n + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}, \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

Raza de convergență a seriei este $R = \infty$.

ii) Derivând funcția $f(x) = \cos x$ avem

$$\begin{aligned} f'(x) &= -\sin x = \cos\left(x + \frac{\pi}{2}\right) \\ f''(x) &= -\cos x = \cos\left(x + \pi\right) = \cos\left(x + 2 \cdot \frac{\pi}{2}\right) \\ f'''(x) &= \sin x = \cos\left(x + 3 \cdot \frac{\pi}{2}\right) \\ f^{(4)}(x) &= \cos x = \cos\left(x + 2\pi\right) = \cos\left(x + 4 \cdot \frac{\pi}{2}\right) \\ &\vdots \\ f^{(n)}(x) &= \cos\left(x + n \cdot \frac{\pi}{2}\right), \end{aligned}$$

deci $|f^{(n)}| = |\cos(x + n \cdot \frac{\pi}{2})| \leq 1$, pe orice interval $[-M, M]$. Se observă că în punctul $x_0 = 0$ derivatele de ordin impar sunt nule, iar derivatele de ordin par sunt egale cu 1, respectiv -1 , deci

$$\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots + (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!}, \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

Raza de convergență a seriei este $R = \infty$.

iii) Procedând analog ca la **ii)** se obține

$$\sin x = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!} + \dots + (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}, \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

Raza de convergență a seriei este $R = \infty$.

3. Folosind dezvoltările în serie de puteri din exemplul anterior, să se dezvolte după puterile lui x funcțiile:

i) $\sinh x$, **ii)** $\cosh x$; **iii)** $\cos^3 x$; **iv)** $\sin^2 x$.

Soluție. **i)** Utilizând formulele $\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$ și $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$,

$$e^{-x} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^n}{n!} \text{ rezultă}$$

$$\sinh x = x + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} + \dots + \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)!} x^{2n+1}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

ii) Analog cu i), folosind formula $\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$, se obține

$$\cosh x = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \dots + \frac{x^{2n}}{(2n)!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n)!} x^{2n}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

iii) Din formulele trigonometrice cunoscute $\cos^3 x = \frac{1}{4} \cos 3x + \frac{3}{4} \cos x$, și

$$\cos 3x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n \cdot 3^{2n} x^{2n}}{(2n)!}, \text{ rezultă}$$

$$\cos^3 x = \frac{3}{4} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n (3^{2n-1} + 1)}{(2n)!} x^{2n}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

iv) Cum $\sin^2 x$ se poate exprima sub forma $\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$, iar

$$\cos 2x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^{2n}}{(2n)!} x^{2n}, \text{ rezultă}$$

$$\begin{aligned} \sin^2 x &= \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^{2n}}{(2n)!} x^{2n} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} - \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^{2n-1}}{(2n)!} x^{2n} \\ &= x^2 - \frac{8x^4}{4!} + \frac{32x^6}{6!} - \dots + (-1)^n \frac{2^{2n-1} x^{2n}}{(2n)!} + \dots \end{aligned}$$

4. Să se dezvolte în serie de puteri ale lui $(x-a)$, $a \neq 0$, funcția $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{x}$.

Soluție. Pornim de la

$$\frac{1}{x} = \frac{1}{(x-a) + a} = \frac{1}{a} \cdot \frac{1}{1 + \frac{x-a}{a}}, \quad a \neq 0.$$

Utilizând dezvoltarea cunoscută $\frac{1}{1+y} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n y^n$, $y \in (-1, 1)$ prin înlocuirea

lui y cu $\frac{x-a}{a}$ se obține

$$\frac{1}{x} = \frac{1}{a} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \left(\frac{x-a}{a} \right)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x-a)^n}{a^{n+1}}$$

care este verificată oricare ar fi $x \in (a - |a|, a + |a|)$.

5. Să se dezvolte după

i) puterile lui x funcția $f(x) = \frac{1}{3x+4}$, $x \neq -\frac{4}{3}$;

ii) puterile lui $x-1$ funcția $g(x) = \frac{1}{1+x}$, $x \neq -1$.

Soluție. **i)** Din dezvoltarea cunoscută $\frac{1}{1+y} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n y^n$, $y \in (-1, 1)$

prin înlocuirea lui y cu $\frac{3}{4}x$ avem:

$$\frac{1}{3x+4} = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{1+\frac{3x}{4}} = \frac{1}{4} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \left(\frac{3}{4}\right)^n \cdot x^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{3^n}{4^{n+1}} \cdot x^n,$$

oricare ar fi $x \in \left(-\frac{4}{3}, \frac{4}{3}\right)$.

ii) Funcția $\frac{1}{1+x}$ poate fi scrisă sub forma

$$\frac{1}{1+x} = \frac{1}{(x-2)+3} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{1+\frac{x-2}{3}}.$$

În dezvoltarea $\frac{1}{1+y} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n y^n$, $y \in (-1, 1)$ înlocuim pe y cu $\frac{x-2}{3}$ și obținem dezvoltarea în serie după puterile lui $x-2$ a funcției g :

$$\frac{1}{1+x} = \frac{1}{3} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \cdot \left(\frac{x-2}{3}\right)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \cdot \frac{(x-2)^n}{3^{n+1}},$$

cu $\left|\frac{x-2}{3}\right| < 1$, deci $x \in (-1, 5)$.

Pentru $x = -1$ se obține seria numerică $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{3^n}$ care e convergentă, iar pentru $x = 5$ se obține seria convergentă $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{1}{3^n}$, deci mulțimea de convergență este $A_c = [-1, 5]$.

6. Folosind formulele lui Taylor, respectiv Mac-Laurin, să se arate că:

$$\begin{aligned} \text{i)} \quad & \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{-2x} - 1 + 2x - 2x^2}{3x^3} = -\frac{4}{9}, \\ \text{ii)} \quad & \lim_{x \rightarrow 1} \frac{24 \ln x + 6x^4 - 32x^3 + 72x^2 - 96x + 50}{3(x-1)^5} = \frac{8}{5}. \end{aligned}$$

Soluție. **i)** Aproximăm funcția $f(x) = e^{-2x}$ prin polinomul său Mac-Laurin de ordinul 3. Avem $f(0) = 1$, $f'(x) = -2e^{-2x}$, $f'(0) = -2$, $f''(x) = 4e^{-2x}$, $f''(0) = 4$, $f'''(x) = -8e^{-2x}$, $f'''(0) = -8$, deci

$$e^{-2x} \simeq 1 - 2x + \frac{x^2}{2!} \cdot 4 + \frac{x^3}{3!} \cdot (-8) = 1 - 2x + 2x^2 - \frac{4x^3}{3}.$$

Cu aceasta, limita din enunț devine

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{-2x} - 1 + 2x - 2x^2}{3x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - 2x + 2x^2 - \frac{4x^3}{3} - 1 + 2x - 2x^2}{3x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} -\frac{4x^3}{9x^3} = -\frac{4}{9}.$$

ii) Scriem formula lui Taylor de ordinul 5 asociată funcției $f(x) = \ln x$ în punctul $x = 1$. Se obține

$$\ln x \simeq (x-1) - \frac{1}{2}(x-1)^2 + \frac{1}{3}(x-1)^3 - \frac{1}{4}(x-1)^4 + \frac{1}{5}(x-1)^5.$$

Formula lui Taylor de ordinul 4 asociată funcției $g(x) = 6x^4 - 32x^3 + 72x^2 - 96x + 50$ în punctul $x = 1$ este

$$g(x) = -24(x-1) + 12(x-1)^2 - 8(x-1)^3 + 6(x-1)^4,$$

deci

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{24 \ln x + 6x^4 - 32x^3 + 72x^2 - 96x + 50}{3(x-1)^5} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{24}{5}(x-1)^5}{3(x-1)^5} = \frac{8}{5}.$$

Probleme propuse

1. Să se dezvolte după puterile lui x funcția: $f : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \arcsin x$.

Folosind rezultatele obținute să se determine apoi, suma seriei numerice:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \cdot \frac{1}{2n+1}.$$

2. Să se dezvolte în serie de puteri ale lui x funcțiile:

i) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \arctan x$;

ii) $f : (-1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln(1+x)$;

iii) $f : (-\infty, 1) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln(1-x)$.

Folosind rezultatele obținute să se determine apoi, suma seriilor numerice:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1}; \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)2^{2n}}; \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n}.$$

3. Pornind de la dezvoltarea în serie de puteri ale lui x a funcției $\frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$, $|x| \leq 1$, să se deducă suma seriei numerice

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \cdot \frac{1}{2n+1}.$$

4. Să se dezvolte după puterile lui x , respectiv $x+1$ funcțiile

i) $f(x) = \frac{1}{3x+5}$, $x \neq -\frac{5}{3}$;

ii) $g(x) = \frac{1}{4x+3}$, $x \neq -\frac{3}{4}$.

5. Să se dezvolte în serie de puteri funcțiile următoare, specificându-se intervalul pe care are loc dezvoltarea:

i) $f : \mathbb{R} \setminus \{-2, 3\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x-1}{x^2-x-6}$ după puterile lui x și $x-2$;

ii) $f : \mathbb{R} \setminus \{-\frac{7}{4}\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{4x+7}$ după puterile lui x , $x+2$ și $x-1$;

iii) $f : \mathbb{R} \setminus \{\frac{5}{3}\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{5-3x}$ după puterile lui x și $x-1$;

- iv) $f : \mathbb{R} \setminus \{-\frac{2}{3}\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{2+3x}$ după puterile lui x , $x+4$ și $x-5$;
 v) $f : \mathbb{R} \setminus \{-4, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x+3}{x^2+3x-4}$ după puterile lui x și $x-3$;
 vi) $f : \mathbb{R} \setminus \{-3, -8\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x+11}{x^2+11x+24}$ după puterile lui $x+1$;
 vii) $f : \mathbb{R} \setminus \{5, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{6-2x}{x^2-6x+5}$ după puterile lui $x+2$.

6. Să se dezvolte în serie de puteri următoarele funcții:

- i) $f(x) = \ln(15-7x)$, $x < \frac{15}{7}$ după puterile lui $x-2$;
 ii) $f(x) = \ln(10-3x)$, $x < \frac{10}{3}$ după puterile lui $x-3$;
 iii) $f(x) = \ln(5x-24)$, $x > \frac{24}{5}$ după puterile lui $x-5$;
 iv) $f(x) = \ln(2x+9)$, $x > -\frac{9}{2}$ după puterile lui $x+4$;
 v) $f(x) = \ln(6x-23)$, $x > \frac{23}{6}$ după puterile lui $x-4$.

7. Folosind formulele lui Taylor, respectiv Mac-Laurin, să se arate că:

- i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+2x) - \sin 2x + 2x^2}{x^3} = 4$,
 ii) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x-1)^5} [12 \ln x + 3x^4 - 16x^3 + 36x^2 - 48x + 25] = \frac{12}{5}$,
 iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{-2x} - 1 + 2x - 2x^2}{3x^3} = -\frac{4}{9}$, iv) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{48 \cos x^2 - 48 + 24x^4}{x^8} = 2$,
 v) $\lim_{x \rightarrow \infty} x[3 - 4x + 6x^2 - 12x^3 + 12x^4(\ln(1+x) - \ln x)] = \frac{12}{5}$,
 vi) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{60 \ln(x+1) - 60x + 30x^2 - 20x^3 + 15x^4 - 12x^5 + 24x^6}{17x^6} = \frac{14}{17}$,
 vii) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{18 \ln(x+2) - 18 \ln 3 + 11 - 20x + 13x^2 - 4x^3}{6(x-1)^3} = -\frac{17}{27}$.